

Лисаковський Р.

*заступник начальника Головного управління –
начальник Управління боротьби з фінансовими
злочинами ГУ ДФС України в Тернопільській
області*

КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

Необхідність протидії високопосадовій та організованій злочинності є важливим аспектом реформування системи правоохоронних органів України. З цією метою було створено новий правоохоронний орган – Державне бюро розслідувань, на який покладено місію незалежного розслідування кримінальних правопорушень, віднесених до його компетенції. Разом з тим, результативність діяльності Державного бюро розслідувань напряму залежить від якісного формування кадрового складу даного правоохоронного органу.

Як зауважує науковець В. О. Тимошенко, під кадровим забезпеченням діяльності Державного бюро розслідувань слід розуміти цілісне соціально-правове явище, котре постає в якості підсистеми управління цим правоохоронним органом, якою охоплено форми, методи, кадрові процедури, заходи та адміністративно-правові відносини, спрямовані на створення належних умов функціонування цього державного органу за рахунок формування необхідної якості та кількості кадрового складу ДБР, раціонального використання його кадрового потенціалу, що здійснюється уповноваженими суб'єктами з урахуванням особливостей функціонування ДБР, у відповідності до принципів кадрового забезпечення та в межах нормативних форм забезпечення, регламентованих чинним законодавством [1, с. 195].

Адміністративно-правовою основою кадрових процесів у Державному бюро розслідувань виступають положення Закону України «Про Державне бюро розслідувань». Зокрема, відповідно до статті 14, до працівників Державного бюро розслідувань належать особи рядового і начальницького складу, державні службовці та особи, які уклали трудовий договір (контракт) із Державним бюро розслідувань. На службу до Державного бюро розслідувань приймаються на конкурсній основі в добровільному порядку (за контрактом) громадяни України, які спроможні за своїми особистими, діловими та моральними якостями, віком, освітнім і професійним рівнем та станом здоров'я ефективно виконувати відповідні службові обов'язки. Працівники Державного бюро розслідувань регулярно, не менше одного разу на два роки, проходять обов'язкове підвищення кваліфікації. Працівники Державного бюро розслідувань, до повноважень яких належать виявлення, розкриття і розслідування кримінальних правопорушень, віднесених до підслідності Державного бюро розслідувань, проходять перепідготовку або підвищення кваліфікації за спеціальними програмами, у тому числі за кордоном [2].

Важливі аспекти проходження професійної підготовки осіб рядового та начальницького складу, державних службовців центрального апарату та

територіальних управлінь Державного бюро розслідувань містяться у Положенні про професійну підготовку працівників Державного бюро розслідувань, затвердженому Наказом Державного бюро розслідувань від 18 січня 2021 року № 39. Професійна підготовка працівників ДБР здійснюється шляхом здобуття ними післядипломної освіти, яка передбачає набуття нових та вдосконалення раніше набутих компетентностей на основі здобутої вищої, професійної (професійно-технічної) або фахової передвищої освіти та практичного досвіду. Перепідготовці підлягають працівники ДБР, подальше виконання функціональних обов'язків яких потребує опанування іншої або додаткової професії [3].

Порядок проходження служби особами рядового та начальницького складу Державного бюро розслідувань, їх права та обов'язки визначені Положенням про проходження служби особами рядового та начальницького складу Державного бюро розслідувань, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 743. Конкурс на зайняття посад осіб рядового та начальницького складу проводиться відповідно до вимог Закону України «Про Державне бюро розслідувань». Типове положення про конкурсну комісію та порядок проведення відкритого конкурсу затверджуються Директором Державного бюро розслідувань. Особи рядового та начальницького складу, які не мають досвіду практичної роботи за спеціальністю і призначаються на посади рядового та начальницького складу, проходять обов'язкове стажування в Державному бюро розслідувань строком від шести місяців до одного року. Порядок стажування визначається Директором Державного бюро розслідувань [4].

На фоні цього відмітимо, що комплексний аналіз кадрової ситуації у ДБР вимагає теоретичного обґрунтування удосконалення законодавчого забезпечення діяльності ДБР, прогнозування подальших кадрових процесів, розробки наукових підходів до визначення кадрової політики ДБР. Запровадження надійного механізму управління кадровими процесами у ДБР дозволить своєчасно реагувати на негативні зміни кадрової ситуації, отримувати реальні показники діяльності працівників ДБР, визначити оптимальні критерії оцінки їх професіоналізму, забезпечити обґрунтовану ротацію кадрів, дотримуватися балансу між збереженням кадрів та оновленням кадрового складу ДБР у межах встановленої чисельності [5, с. 197].

Таким чином, на законодавчому та відомчому рівні врегульовано важливі аспекти, що стосуються кадрового забезпечення діяльності Державного бюро розслідувань, зокрема, професійна підготовка, перепідготовка, стажування працівників даного правоохоронного органу. Однак, потребують конкретизації питання, що стосуються оцінки професіоналізму кадрового складу, етичних засад виконання посадових обов'язків працівників, а також запозичення позитивного зарубіжного досвіду у даній сфері.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Тимошенко В. О. Адміністративно-правові засади кадрового забезпечення діяльності Державного бюро розслідувань : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2020. 249 с.
2. Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12.11.2015 р. № **794-VIII**. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19#Text>
3. Положення про професійну підготовку працівників Державного бюро розслідувань, затверджене Наказом Державного бюро розслідувань від 18 січня 2021 року № 39. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0039911-21#Text>
4. Положення про проходження служби особами рядового та начальницького складу Державного бюро розслідувань, затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 743. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/743-2020-%D0%BF#Text>
5. Бакаянова Н. М. Кадрова політика та її значення у реалізації завдань Державного бюро розслідувань. Державне бюро розслідувань: досвід становлення: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції. Одеса: Національний університет «Одеська юридична академія», 21 червня 2019 року. С. 197-201.